

RECOMANDĂRI

COMISIE

RECOMANDAREA COMISIEI

din 4 decembrie 2008

privind criteriile aplicabile exportului de deșeuri radioactive și de combustibil uzat în țările terțe

[notificată cu numărul C(2008) 7570]

(2008/956/Euratom)

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice, în special articolul 33 al doilea paragraf și articolul 124 a doua liniuță,

având în vedere Directiva 2006/117/Euratom a Consiliului din 20 noiembrie 2006 privind supravegherea și controlul transferurilor de deșeuri radioactive și combustibil uzat⁽¹⁾, în special articolul 16 alineatul (2),

întrucât:

- (1) Principiile privind protecția împotriva radiațiilor, convenite la nivel internațional, formează baza măsurilor de protecție împotriva pericolului prezentat de radiațiile ionizante emise de deșeurile radioactive și de combustibilul uzat.
- (2) Pentru a fi eficiente, astfel de principii trebuie integrate într-un sistem național de reglementare.
- (3) În conformitate cu cultura siguranței care predomină în Comunitate în ceea ce privește activitățile care implică substanțe radioactive, este necesar ca autoritățile de reglementare și operatorii să acționeze în mod independent, pentru a asigura gestionarea corespunzătoare a deșeurilor radioactive și a combustibilului uzat.
- (4) Responsabilitatea de a decide autorizarea transferurilor de deșeuri radioactive sau de combustibil uzat în țările terțe revine autorităților competente din statul membru exportator.
- (5) Este necesar ca autoritățile competente din statul membru exportator să își formeze o opinie, în conformitate cu criteriile menționate la articolul 16 alineatul (1)

litera (c) din Directiva 2006/117/Euratom, privind capacitatea administrativă și tehnică a țărilor terțe de a gestiona în siguranță deșeuri radioactive și combustibil uzat, precum și adecvarea structurilor de reglementare ale țărilor în cauză.

- (6) La implementarea criteriilor respective, este necesar ca statele membre să aplice un principiu al ierarhiei între aceste țări.
- (7) Convenția comună privind gestionarea în siguranță a combustibilului uzat și privind gestionarea în siguranță a deșeurilor radioactive reprezintă instrumentul juridic internațional fundamental în domeniu care abordează gestionarea în siguranță a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive.
- (8) Pe lângă respectarea setului respectiv de criterii, alte considerente, precum aspecte politice, economice, sociale, etice, științifice și de siguranță publică, pot fi luate în considerare la autorizarea transferurilor de deșeuri radioactive sau de combustibil uzat într-o țară terță.
- (9) Articolul 2 din Directiva 2006/117/Euratom se referă la dreptul unui stat membru sau al unei întreprinderi dintr-un stat membru în care deșeurile radioactive urmează să fie transferate pentru procesare sau în care alte materiale urmează să fie transferate cu scopul de a recupera deșeurile radioactive de a returna deșeurile radioactive, după tratare, în țara de origine. De asemenea, articolul respectiv prevede că Directiva 2006/117/Euratom nu aduce atingere dreptului unui stat membru sau al unei întreprinderi din statul membru în care urmează să fie transferat combustibilul uzat în scopul reprocessării de a returna în țara de origine deșeurile radioactive recuperate în urma operațiunii de reprocessare.
- (10) Criteriile stabilite prin prezenta recomandare sunt conforme cu avizul comitetului consultativ instituit în temeiul articolului 21 din Directiva 2006/117/Euratom,

(¹) JO L 337, 5.12.2006, p. 21.

RECOMANDĂ:

1. Este necesar ca principalele cerințe referitoare la exportul de deșeuri radioactive sau de combustibil uzat în țările terțe menționate la articolul 16 alineatul (1) litera (c) din Directiva 2006/117/Euratom să fie următoarele:
 - (a) stabilirea și consolidarea unor dispoziții naționale adecvate privind protecția radiologică a lucrătorilor și a publicului general; acestea trebuie să concorde cu standardele aprobate de protecție împotriva radiațiilor;
 - (b) stabilirea unui cadru legislativ coerent de reglementare a activităților periculoase care implică substanțe radioactive, inclusiv deșeuri radioactive și combustibil uzat;
 - (c) instituirea unor autorități de reglementare eficiente și independente, care să elibereze autorizații și să le reexamineze, să evalueze cereri, să efectueze inspecții, să pună în aplicare legislația, precum și să dispună de resurse adecvate;
 - (d) o alocare clară a responsabilităților organismelor implicate în diverse etape ale gestionării combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive, în special în cazul operatorilor și al autorităților de reglementare;
 - (e) crearea unui sistem prin care organizațiile care gestionează deșeuri radioactive sau combustibil uzat să raporteze acestor autorități sau să fie autorizate de către acestea;
 - (f) garantarea faptului că responsabilitatea principală pentru gestionarea în siguranță a combustibilului uzat sau a deșeurilor radioactive revine unității care deține autorizația corespunzătoare și că fiecare unitate care deține o astfel de autorizație își îndeplinește obligațiile;
 - (g) disponibilitatea, în funcție de necesități, a personalului calificat pentru efectuarea unor activități privind siguranța pe parcursul ciclului de viață operațional al unei unități de gestionare a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive; și disponibilitatea unor resurse financiare adecvate pentru susținerea siguranței unităților de gestionare a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive pe parcursul ciclului de viață operațional al acestora, precum și pentru dezafectarea lor;
 - (h) stabilirea și aplicarea, la nivel național, a unui regim adecvat de răspundere a terților;
 - (i) stabilirea și implementarea unor programe corespunzătoare de asigurare a calității privind gestionarea în siguranță a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive;
 - (j) luarea unor măsuri de protecție și de corectare adecvate, inclusiv informarea grupurilor de populație vizate, precum și elaborarea și testarea unor planuri de urgență care se vor aplica în situații de urgență radiologică, în scopul controlării emisiilor și al diminuării efectelor acestora.
2. În vederea evaluării modului în care sunt îndeplinite cerințele privind exportul de deșeuri radioactive și de combustibil uzat în țările terțe, este necesar ca statele membre să țină seama de măsura în care țările terțe respectă următoarele criterii:
 - (a) criteriile principale:
 - sunt membre ale Agenției Internaționale pentru Energia Atomică (AIEA) și, prin urmare, aderă la standardele internaționale relevante stabilite de AIEA;
 - au semnat, au ratificat și respectă Convenția comună privind gestionarea în siguranță a combustibilului uzat și privind gestionarea în siguranță a deșeurilor radioactive, dovedind astfel că doresc să îndeplinească obligațiile care le revin în temeiul Convenției comune și că respectă dispozițiile relevante pe care le stabilesc și care vizează gestionarea în siguranță a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive;
 - au semnat și au ratificat Convenția privind protecția fizică a materialelor nucleare și amendamentul acesteia, respectându-și astfel obligația de a preveni, de a identifica și de a pedepsi infracțiunile legate de materiale nucleare;
 - au semnat, au ratificat și respectă Convenția privind securitatea nucleară (CNS), cel mai important instrument juridic din domeniul securității nucleare, care conține, de asemenea, dispoziții importante privind situațiile de urgență și protecția împotriva radiațiilor;
 - au inclus unitățile de gestionare a combustibilului uzat într-un acord de garanții AIEA în cadrul semnării și al ratificării Tratatului de nonproliferație (TNP) și a protocoalelor suplimentare aferente, pentru a demonstra că utilizează combustibilul nuclear numai în scopuri pașnice;
 - au semnat, au ratificat și respectă fie Convenția de la Viena privind răspunderea civilă pentru daune nucleare, fie Protocolul de modificare a Convenției de la Viena privind răspunderea civilă pentru daune nucleare, fie Convenția privind despăgubirile suplimentare pentru daunele nucleare sau Convenția din 29 iulie 1960 privind răspunderea civilă a terților în domeniul energiei nucleare, astfel cum a fost modificată prin Protocolul suplimentar din 28 ianuarie 1964 și prin Protocolul din 16 noiembrie 1982 (Convenția de la Paris), pentru a demonstra că deținătorul autorizației este principalul responsabil în caz de daune nucleare;

(b) criterii suplimentare:

- semnarea, ratificarea și respectarea Convenției privind asistența în caz de accident nuclear sau de urgență radiologică (AC) și Convenția privind notificarea rapidă a unui accident nuclear (ENC), pentru a dovedi că, în caz de urgență radiologică, populația afectată va primi informațiile corespunzătoare și că se vor aplica măsuri de protecție și de corectare adecvate, inclusiv elaborarea și testarea planurilor de urgență, pentru a controla emisiile și pentru a diminua efectele acestora;
- respectarea dispozițiilor instrumentelor internaționale privind siguranța transportului de bunuri periculoase, în special a Convenției SOLAS și a Convenției de la Chicago, pentru a demonstra că transporturile de bunuri periculoase sunt, într-adevăr, controlate în mod eficient.

3. Fără a aduce atingere punctului 1, alte considerente, de exemplu aspecte politice, economice, sociale, etice, științifice și de siguranță publică, pot fi luate în considerare de autoritățile competente ale statelor membre atunci când studiază posibilitatea autorizării sau nu a transferurilor de deșeuri radioactive sau de combustibil uzat în țările terțe.
4. Autoritățile competente din statele membre cooperează cu scopul de a face schimb de informații privind aplicarea prezentei recomandări.

Prezenta recomandare se adresează statelor membre.

Adoptată la Bruxelles, 4 decembrie 2008.

Pentru Comisie
Andris PIEBALGS
Membru al Comisiei